

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. VIII. Recensentur interna media, quibus Spiritus Sanctus iustos fouet;
vt crescere & perseuerare possint in perfectione, quam in Sacramento
Confirmationis profitentur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

RECENSENTVR INTERNA MEDIA, QUIBUS
 Spiritus S. iustos fouet; vt crescere & perseverare possint
 in perfectione; quam in Sacramento Con-
 firmationis profitentur.

QVONIAM in Sacramento Confirmationis diximus dari plenitudinem Spiritus S. vt ascendant iusti ad Christianæ perfectionis fastigium, & in ea sint firmi & stabiles: opera pretium erit; modos & rationes explicare, quibus ad id adiuuet peringentia dona, quæ largitur; & feruentes inspirationes, quas communicat: quibus dormientes excitat, torpentes extimulat, animo deficientes consolatur, & novos spiritus feruentibus addit: quibus modis & rationibus, vitæ huius spiritualis ducem se præbet ac gubernatorem, indicans illis bonum, quod sequantur; adiuuansq; vt id faciant, & ita in omni genere virtutum perfecti euadant: in oratione, in mortificatione, in dilectione Dei & proximi, in familiaritate cū Christo D. & in consuetudine cum proximis; & vniuersim in actibus vitæ actiue & contēplatiue; quarum effigiem in ipso sacro Chrismate expressam habemus. Nam quemadmodum illud conficitur ex oleo & balsamo, ita Christiana & perfectæ vitæ, opera cōplectitur *penitentia & misericordia*, quæ per oleū significantur; eò quod nostris vulneribus medeantur, & proximorum miserijs subueniāt: opera item *Orationis & contemplationis*, quæ per fragrans & pretiosum balsamum propterea quod in oculis Dei magni fiant, & insignem coram Angelis & hominibus fragrantiam exhalent. Et quemadmodum necesse est, vtramq; rem ab Episcopo benedici, vt apta materia esse possint Sacræ vnctiois: ita etiā est necesse, vt hæc opera confirmet nos, & in sanctitate perficiant: benedictionem Dei nos præuenire, & in eis adiuuare; & Spiritū S. qui est vnctio inuisibilis, eas comitari, sanctisque suis inspirationibus dirigere ac gubernare: Nam absq; ipsius auxilio & directione, nec in his, neq; in illis vel ad vnum passum progredi licebit. quemadmodum mirifice proponitur in mysticis illis a *quatuor animalibus*, quæ curram gloriæ Dei trahebāt, *habebantq; quatuor facies, bovis sive vituli, leonis, hominis & aquilæ, & unumquodq; quatuor alas*: quæ tamen nec ambulabant, nec volabant pro libitu, quo volebant sed *sequebantur impetum spiritus* ad eò cōstanter, vt non redirēt retrò, nec separarent se ab eius lateribus; idq; faciebant *in similitudinem fulguris coruscantis*: vt intelligeretur, iustorum congregationem per quatuor hæc animalia (vt S. Ambros. ait) indicatam, pro duce habere Spiritus S. motionem & inspirationem, iuxta illud Apostoli: *b quicumque spiritum Dei aguntur, sunt filii Dei. Qui spiritus nō fa-*

Olei & balsami significatio.

S. Thom. 3. p. 2. q. 72. a. 3.

Vnctio S. Spiritus.

a Ez. 4. 7. Eccl. 49. 29. Apoc. 4. 7.

Lib. 3. de Virg. ad fi. Rom. 8. 1.

tis habet, quod virtutu habitus & supernaturalia dona filijs Dei largiatur: sed ipsemet per se ad eorū vsū eos permouet, ac impellit: sicut iā explicabitur.

§. 1. *Quatuor virtutes Cardinales.*

Pro fundamento est aduertendum, ex S. Thoma, quatuor, præcipuas esse in homine facultates siue potentias, virtutū capaces: duas in parte inferiori animæ, appetitum scilicet *concupiscibilem* & *irascibilem*; & alias duas in superiori spiritus parte, *voluntatem* scilicet & *intellectum*. Quæ facultates, quoniam propensiones aliquas habent distortas valdè, Christianæque perfectioni cōtrarias, infundit illis Deus, simul cum gratia sua & Charitate, supernaturales morales virtutes, quæ eas moderentur ac iuuant, ad proprios actus perfectissimè exercendos. Quæ licet plurimæ sint, ad quatuor tamen illas, quas Cardinales vocamus, oēs reducuntur. *Temperantiam* scilicet siue a *sobrietatem*, fortitudinem siue *virtutem*, *iustitiam* & *prudenciam*. **T**EMPERANTIA residet in concupiscibili appetitu, coercens inordinatas eius affectiones, & propensiones ad voluptates ac delicias, quibus sensus recreantur: huic vt sociæ adhærent *Abstemia*, *Castitas*, *Clementia*, & *Modesia*. **F**ORTITUDO timores moderatur, & passiones partis irascibilis; magnoq; & intrepido animo res magnas diuini obsequij aggreditur: Ad quod eam iuuant *Patientia*, *Manuetudo*, *Magnanimitas* & *Constantia*. **I**USTITIA coercet propriæ voluntatis inclinationes, quæ cum rerum propriarū magnam rationē ducat nihil curat alienas: Iustitia aut efficit, vt cuiq; det quod suum est: in quo eā iuuant *Religio*, quæ Deū colit ac veneratur; *Pietas* in parentes; *Obedientia* erga maiores; *providentia* in subditos; & *gratitudo* in benefactores: Deniq; *Prudentia*, quæ residet in intellectu, reliquas virtutes gubernat, mediūque præscribit, quod in suis actionibus tenere debeant. Et oēs has quatuor virtutes (ait S. Ambros.) significari per quatuor illorum animalium facies. vnusquisq; enim iustus debet prudentiā esse *homo*; fortitudine *leo*; temperantiā *bos*; & aquila iustitiā. Et (quemadmodum S. Gregor. insinuat) debet se ratione, vt *hominem* decet, gubernare; & in periculis ac persecutionibus tanquam *leo* esse cōstans; debet *vituli* figuram induere, vt sacrificetur, carnemque suam mortificet; *aquila* verò mores induere ad colendum & honorandum **D**EVM & proximo commiserendum. debet esse in electione mediorum *prudens*; in executione *fortis*; in rebus proprijs *sobrius*; & in alienis *iustus*. Et quemadmodum quatuor ille facies, etsi essent quatuor animalium valdè inter se distantium, vnitæ tamen erant in vno eodemque corpore, cum magna mutua conformitate, vnumquodq; in suo loco & statione: (Nam b *leonis* & *hominis* facies erant à dextris, facies autem *bovis* à sinistris, facies porro *aquile* desuper illorum quatuor) ita hominis facultates, etsi aliquo modo sibi inuicem repugnent, ob carnis cōtra spiritū rebellionem,

1. 2. 9. 56. a.
4. 6. 6.
9. 57. a. 1.

1 Sap. 8. 7.

Temperantia.

Fortitudo.

Iustitia.

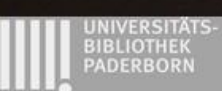
Prudentia.

Lib. de Virginit. ad fin.
Hom. 41. in Ezech.

Quatuor animalia.

Exec. 1. 10.

ple.
per.
reti.
per.
uas
feh.
ra.
ans
ere
Dei
nis;
plo
nci.
pa.
eri.
&
in
an.
be.
ne.
os
co.
i.
o.
or
bo.
en
ve.
la.
r,
(t)
il.
fa.
a.

Fortitudo
prudens
iungatur.

Temperan-
tia à fini-
stris.

Iustitia
desuper.

1c Ephes. 6.
13.

d Ezech. 1.
9. 12.

1 Thom. 3. 5.

4. in Ezech.

1c Prou. 4. 25.

Ambulare
ante faci-
em suam.

1. 2. q. 58. a. 2.

Psal. 83. 8.

per gratiam tamen valde inter se conueniunt, & conformes sunt, cum magno harum virtutum ornamento & perfectione. Et quamuis omnes sint colligatae, aliaque alias in suis actionibus iuuent: In particulari tamen coniunguntur ad manum dexteram fortitudo & prudentia. Nam fortitudo sine prudentia esset furiosa; prudentia vero sine fortitudine debilis esset & laxa: vtraque tamen coniuncta res magnas aggrediuntur; omniaque dextere & felici euentu perficiunt. Ad sinistram vero consistere debet Temperantia, quae temporalia bona & voluptates collocat in secundo loco, adhibens illa quatenus ad aeterna bona consequenda media sunt & quasi viam sternunt. At iustitia desuper esse debet, & aquila instat super res omnes volare: vt Deo reddat, quod est Dei; & proximo, quod est eius. Haec sunt militiae spiritualis nostrae arma, quae omnibus iustis in Baptismo conferuntur, & augentur in Confirmatione: De quibus dixit Apostolus. *Accipite armaturam Dei, vt possitis resistere malo, & in omnibus perfecti stare.* Prudentia enim armati, Sathanae fraudibus resistetis: induti fortitudine reijcietis periculosos eius congressus; Temperantia, nimis vestris cupiditatibus; Iustitia, amoris proprio vestrarum commoditatum obuiam ibitis: & omnibus quatuor instructi, eritis in vestris actionibus perfecti; si eas tanquam duces sequemini, quae propterea facies appellantur. Quare valde mystice locutus est Propheta, cum de ipsis animalibus dixit: *Unumquodque ante faciem suam gradiebatur.* significare enim voluit: iustum (quemadmodum S. Gregor. aduertit) semper debere ambulare coram seipso, vt vias suas bene perspectas habeat: sicut consultus Sapiens, dicens: *Oculi tui recta videant, & palpebra tua praecedant gressus tuos: ambulabis autem semper coram facie tua, si in delicijs feceris, quod temperantia dicitur; in periculis id ad quod impellit fortitudo; in negotijs, quod iustitia docet; & in consilijs, quod prudentia suggerit: oblitus praeteritorum, & semper futura prospiciens; vt ad ea perficienda acceleres.* Sed quis hoc totum praecipue facit, nisi Spiritus S. inspiratio, quae virtutes & actiones suas exerit? Nam (vt S. Thom. ait) humanae rationis vis & facultas breuis est, & exigua; deoque diuina illustratione, quae illam adiuuet, opus habet. Et quoniam in hac vita participamus supernaturales virtutes modo quodam imperfecto indigent illae speciali diuinae inspirationis auxilio; quae cum Temperantia, passiones domat; cum Fortitudine, vincit timores; cum Iustitia omnia explet, quae ex obligatione incumbunt; & cum Prudentia liberat a fraudibus, rectaque iudicia proponit. Illa denique efficit, vt crescant omnes & perficiantur: *vt iustus eam de virtute in virtutem donec videatur.* DEVS deorum in

Sion.

§. 2. *Actiones vite contemplatiua.*

VT hæ virtutes ad suæ perfectionis fastigium ascendant, tribuit Deus Iustis, vite contemplatiua alas, significatas, vt S. Gregorius ait, per quatuor alas mysticorum horum animalium. Nã quemadmodũ aues alis eleuantur in altum, ita iusti quatuor illis Spiritus donis, quæ Ilaías appellat a *Spiritum SAPIENTIÆ & INTELECTVS, Spiritum SCIENTIÆ & CONSILII*; & quatuor actionibus, quas S. Bernardus appellat, *LECTIONEM, MEDITATIONEM, ORATIONEM, & CONTEMPLATIONEM*, seipfos supra se attollunt, ad familiaritatem & consuetudinem suam in cœlo habendam. Hoc ipsum tamen præcipuè efficiunt quatuor insignes cognitiones: *DEI* scilicet *TRINI & VNIVS*, omniumque magnahum, quæ in seipso habet: *IESV CHRISTI* Saluatoris nostri, & omnium, quæ ipse fecit, ac passus est pro nostro remedio & exemplo: *NO- STRI* ipsorum, omniumq; miseriarũ nostrarum, siue illæ ex corrupta nostra natura, siue culpa nostra proueniant, tam in corpore, quàm in anima; ac denique cognitio omnium *CREATURARVM*, quæ sunt quædam *DEI* beneficia, in nostrum subsidium, & reliquorũ mediõrum, quæ nobis est elargitus, vt perfecte illi seruire, & salui esse possimus. Quibus cognitionibus admirabiles respondent affectus amoris, laudis, gratitudinis, obedientiæ, imitationis, & humiliationis propriæ: qui stupenda quadam harmonia alij alios prouocant, aliosque multos excitant. ita vt in his affectibus locum habeat (iuxta mentem S. Gregorij) quod idem Prohera dixit, quod b *ala animalium altera alteram percutebat*, quo significabatur emulatio sancta, quã ipsæ virtutes in vnoquoq; Iusto habent: & ipse S. Gregorius, *Ala*, inquit, *in nobis alam percuit, quia virtus virtutem excitat, dum vna alterã ad perfectionem pulsat*. Ala cognitionis *DEI* percuit alam cognitionis propriæ: vt hæc profundior sit, & ala propriæ cognitionis percuit *DEI* cognitionem, vt hæc sit multo excelsior. Oratio prouocat mortificationem; & hæc vicissim illam: vt vtraque perfectior euadat; *Obedientia* vocat *patientiam*, & hæc illam excitat: & omnes simul sonum edunt, quem ipse Propheta appellat: *quasi Dei sublimis*. quia & oritur ab ipso Deo, & ad eundem tendit: & in eo elucet bonitas & omnipotentia illius. Et quemadmodum alæ quando in altum attolluntur, corpus secum trahunt: Ita Oratio & familiaritas cum Deo exaltat reliqua omnia virtutum opera: vt fiant cœlestia ex pura & sincera ipsi Deo placendi intentione. Id quod insinuat idem Propheta cum ait: *d Facies animalium & pennas eorum excensas fuisse desuper*. Indicat enim virtutum moralium facies, Dei quæ ac Christi *D.* cognitionis alas valde conformiter extolli semper ad æterna & cœlestia, nunquam se ad res terræ viles dimittentem. Quo tamen non obstante, adiungit: *duæ penna tegebant corpora eorum.*

Homil. 3. & 4. in Ezech. Ala Iustior

a Isa 11 2 In scala Claustrali.

Quatuor cognitiones.

b Ezech. 3-13 Hom. 3. in Ezech.

Virtutum sancta emulatio.

c Eze. 1. 24.

Oratio eleuat Iustũ. d Ezech. 1. 11.

c Prou. 24.
c. 16. |
Nemo sine
crimine vi-
uit.

f 1. Petr. 4. 8.

g Job. 10. c.
12.

h Eze 1. 13.

i Sap. 7. 22.

k Isa. 37. 31.

Nam (vt idem S. Doctor declarat) nullus ad eò est perfectus in hac vita, quin aliquid fœditatis habeat, quam operire sit opus: siquidem e *septies in die ca- dit iustus*, ideoque necesse est alas vitæ contemplatiuæ vtrumque hoc officiu præstare; volandi sc. & cooperiendi: volando ad contemplanda Dei magna- lia, vt ametur, eiq; obediatur; & easdem contrahendo ad propriam vilitatè meditandam seq; propterea odio habendum & contemnendum, actusque pœnitentiæ & charitatis exercendos: quam ait S. Petrus, f *Operire multitudi- nem peccatorum*. Quis verò recensere poterit magna subsidia, quæ Deus D. N. Iustis offert, visitans eos; magnumque eis diuina sua præsentia animu ad- dens, ad opera ad eò illustria exercenda. Nam g *visitatio tua* (inquit S. Job) *custodiuit spiritum meum*: visitatio enim illa confirmat, illustrat, accedit, fer- uorem addit, virtutumque facies extollit, cogitationum affectuumque alas feruenter agitat, efficitque vt alia alias cœlesti quadam Harmonia se pro- uocent. Quod idem Propheta explicuit dicens: h *In medio animalium discer- rebat splendor ignis, & de igne fulgur egrediebatur*. Quis hic ignis, splendor, & fulgur, hoc est: ait idem S. Doctor, nisi Spiritus ipse Sanctus, qui iustos vi- sitans, inter eos discurrit consumens tanquam ignis eorum vitia & imper- fectiones; cœlestibusque illustrationibus cor illuminas, & tanquam fulgur inspirationibus, tenerrimisq; affectibus inflammans, & ad virtutum exer- citia eos extimulans. Stupendo enim quodam modo vnus cum sit, i *stabilis est ac mobilis, firmus, & varius*, non in se, sed in effectibus, quos in suis facit a- micis. *Stabilis* est, quoad virtutes & dona, auxiliaque ad eorum salutem & perfectionem necessaria: quæ semper quod in se est absque vlla mutatione, & varietate illis offert: *firmus* est in eis iuuandis, vt casti sint, humiles & pa- tientes; & vt virtutum actiones exerceant: quæ illis competunt, vt in statu suo perfecti euadant. Est tamen *mobilis & varius*, quoad alia dona & gratias, quæ dicuntur gratis data: quale est donum contemplationis, deuotionis sensibilis, lacrymarum, consolationum, & spiritualium deliciarum, alio- rumq; similibus effectuum, visitationum interiorum: cum quibus diuinus Spiritus ita versatur inter Iustos, vt modò discedere, modò venire videat- ur; modò sese manifestet, modò occultet: & cum sit præsens, simulat se absentem; venit ad eos, vt animum resumant; discedit, vt sese humiliant; ve- nit vt aduertant, quid sint, & valeant ex eius virtute; discedit, vt nihilum agnoscant, quod ex seipsis habent; accedit, vt illustria valdè quædam faci- ant, discedit, vt magnas tribulationes patiantur; venit, vt k *radicem* (sicut ait Isaias) *mittant deorsum, & faciant fructum sursum*: vt crescant scilicet in virtu- tibus, quæ in altum ascendens, animam cum suo creatore coniungunt; dis- cedit, vt profundiores iaceant radices in virtutibus sui contemptis. Estque ad eò admiranda DEI nostri sapientia, vt hac varietate sua illos faciat sta-

biles;

biles; & hac mutatione ita corroboret: vt illi non mutentur; sed confirmat, vt perseuerent. Ex quo fit, vt non solum ipse Dei visitationes; sed etiam absentia, praedicto hoc modo media sint apta perfectionis: quamuis inter perfectos spiritus ipse discurrat velociter. nam, etsi modicum absit, id facit, vt citius illos visitet; & vt ipsi quoque accelerent, & crescant, sequentes hos diuinos impulsus. Nam propterea addidit Propheta: *animalia ibant & reueriebantur in similitudinem fulguris coruscantis.* sicut enim spiritus ipse sanctus suos habet accessus & recessus: ita & illi habent suos, sequentes in vtriusque diuini spiritus directionem. Cum enim Deus venit ac visitat: sequuntur ipsum, aggrediendo illustrata facta, quae inspirat: quando autem Deus se abscondit, atque deserit: redeunt ipsi ad suam paruitatem, humiliant, & contrahunt se intra seipos. Nunc accedunt ad contemplationem, & ad caeli altitudinem ascendunt, vt cum Deo coniungantur; nunc redeunt ad actionem, & attendunt tum propriae mortificationi, tum aliorum aedificationi, & vtilitati: & vtrouique se habent tanquam fulgura coruscantia. accurrunt enim velociter ad omnia, quae Deus vult; siue illa sint sublimia, siue abiecta. nec minus sanctitas eorum elucet in humiliatione, quam in exaltatione. quemadmodum paulo inferius videbimus. Concludamus itaque dicentes, quod cum Spiritus Sanctus ad eum sit potens, ad te in egregio hoc facinore iuuandum: tutum possis illud aggredi, dicens cum Regio Propheta: *Mada Deus virtuti tuae, & confirma quod operatus es in nobis.* O diuine spiritus, iube tuam virtutem corroborare nostram & Confirmationis gratia perface, quod per baptismi gratiam inchoasti, Amen.

S. Greg. sup
Consolatio
ne & desola
tione aque
iuuantur
Iusti.
I Eze. 1, 14

Iusti indif
ferentes ad
parua &
magna.

m Pf. 67. 19

CAPVT IX.

QVOD PATRINI ADHIBEANTVR IN
Baptismo & Confirmatione, indicare necessitatem habendi
spirituales patres, quorum opera perfectionem
consequamur & qua ratione sit eis
parendum.

X Apostolorum traditione habet Ecclesia duas alias consuetudines in administratione Baptismi & Confirmationis: in quibus ostendit, nos habere opus alijs hominibus ad perfectionem; quam, dum haec Sacramenta suscipimus, profiteremur. Nam *primu*, (vt S. Dionysius ait) assignat baptizandis aliquem patrinum, tanquam Paedagogum & Magistrum, qui per manum Sacerdotis eum sub tutela & perfectione sua accipit; seque obligat, ad illum instruendum in omnibus quae ad Christiani hominis statum spectant: quoad ea scilicet, quae debent

credere,

c. vlt. de Ec
cles Hierar.
S. Tho. 3. p.
q. 67. a. 7.
& 8.